

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova,

în cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Josanu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 18 decembrie 2024 Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 10 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

(Dosarul nr. 3ra-202/25

Nr. PIGD 2-22159455-01-3ra-10042025)

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Au examinat anterior cauza judecătoria:

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani: jud. L. Holevițaia
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău: jud. Gh. Mîra, A. Braga, V. Sîrbu

04 martie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a RM,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,
Ion Munteanu,
Gheorghe Stratulat, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 02 noiembrie 2022, Victor Josanu, reprezentat de avocatul Dorian Pîcălău a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat anularea actului administrativ individual defavorabil - decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani nr. 93/2022/41520 din 24 septembrie 2022, prin care s-a respins cererea cu privire la stabilirea pensiei și decizia adoptată în procedura prealabilă - decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. J-2034/22 din 20 octombrie 2022, prin care s-a respins cererea prealabilă și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil, prin care să stabilească și să achite lui Victor Josanu pensia pentru vechime în muncă, conform certificatului nr. 34/20-70341257 din 06 septembrie 2022, eliberat de Direcția de poliție a mun. Chișinău, care confirmă vechimea totală în muncă a lui Victor Josanu de 25 ani 01 luni 27 zile.

2. În motivarea acțiunii a invocat că în fapt, a activat în organele afacerilor interne al IGP, MAI RM, cu dreptul de a primi pensie pe linia MAI. Până la reforma MAI RM, din anul 2013, angajator direct era Ministerul Afacerilor Interne RM, iar după reforma din anul 2013 este angajat al Inspectoratului General de Poliție al MAI RM.

3. Reclamantul indică că, la data de 06 septembrie 2022 a fost pensionat pe linia MAI RM, fiindu-i eliberat un certificat (confirmare) cu nr. 34/20-70341257, prin care s-a indicat termenul total de muncă de activitate cu tot cu avantaje de 25 ani, 1 luni, 27 zile.

4. Certificatul nominalizat a fost prezentat de către reclamant Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, solicitând stabilirea pensiei conform acestui act.

5. Prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani nr. 93/2022/41520 din 24 septembrie 2022, s-a refuzat în calcularea pensiei conform certificatului menționat.

6. La data de 07 octombrie 2022, reclamantul a expediat în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale o cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea deciziei respective, cu emiterea unui act administrativ favorabil.

7. Reclamantul a menționat că la 20 octombrie 2022, a primit refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale cu nr. J-2034/22. Astfel, din acest motiv s-a adresat cu prezenta acțiune în instanța de judecată.

8. Reclamantul a invocat prevederile Hotărârii Guvernului RM nr. 78 din 21 februarie 1994, art. 33 alin. (2) al Legii cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036 din 17 decembrie 1996, în vigoare până la 21 martie 2008.

9. Reclamantul consideră că CNAS urma să-i calculeze vechimea în muncă cu avantaje, calculându-se 2 luni vechime în muncă, pentru o lună de serviciu, pentru perioada efectuării serviciului în cadrul izolatorului de detenție provizorie, din considerentele că pe perioada efectuării serviciului în organele afacerilor interne, și anume, în subdiviziunile menționate, a fost supus riscului sănătății și vieții având contact direct cu persoanele reținute, inclusiv contagioase.

10. Astfel, riscul la care sunt supuși colaboratorii de poliție, pe parcursul serviciului în cadrul izolatorului detenție preventivă a fost reflectat și de instanțele judiciare prin hotărâri similare adoptate anterior.

11. Respectiv, reclamantul a solicitat obligarea CNAS, să efectueze recalcularea vechimii în muncă, cu includerea în ea a avantajelor două luni vechime pentru o lună, în serviciu, pentru perioada activării sale în cadrul izolatoarelor de detenție provizorie.

12. În conformitate cu prevederile punctului (8) lit. d) al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției și a sistemului penitenciar se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

13. Potrivit art. 33 alin. (2) din Legea cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036 din 17 decembrie 1996 (în vigoare până la 21 martie 2008), vechimea în muncă în vederea acordării pensiei colaboratorilor sistemului penitenciar se calculează cu următoarele înlesniri: o zi de serviciu în instituții penitenciare de tip închis, izolatoare de urmărire penală și în instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări în subteran, se consideră ca 2 zile de serviciu.

14. În opinia reclamantului, din esența normelor de drept enunțate rezultă că pentru calcularea vechimii în munca cu înlesnirile solicitate, este necesar ca persoana să întrunească două condiții, și anume: instituția în care persoana execută serviciul să fie o subdiviziune indicată în pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 și să-și exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și

bolnavilor psihici. Pentru calcularea vechimii în muncă cu înlesnirile solicitate este necesar ca persoana să întrunească două condiții, și anume: instituția în care persoana execută serviciul să fie o subdiviziune indicată în pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 și să-și exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici.

15. Reclamantul a făcut referire la faptul că, colaboratorii care efectuează serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie), în prezent, au dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-se 2 luni vechime în muncă, pentru o lună de serviciu în ordinea prevăzută de pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilirea și plata pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor economice și Corupției și a sistemului penitenciar.

16. Reclamantul consideră că, penitenciarele de tip închis, izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici sunt entități care cad sub incidența reglementărilor din pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

17. Conform art. 10 alin. (3) al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, odată ce dreptul la pensie este imprescriptibil, atât cât persistă acest drept, titularul are posibilitatea de a iniția acțiune în vederea ajustării avantajelor ce rezultă din acest drept la normele de drept în vigoare și la situația actuală.

18. Urmare, a celor menționate și în temeiul art. 166-167 din Codul de procedură civilă, Codului administrativ, Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, pct. 8 a Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, art. 33 alin. (2) din Legea cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036 din 17 decembrie 1996 (în vigoare până la 21 martie 2008), reclamantul a solicitat admiterea acțiunii și a considera nelegitime actele administrative emise: decizia Casei Teritoriale Asigurări Sociale Buiucani nr. 93/2022/41520 din 24 septembrie 2022, prin care s-a respins cererea cu privire la stabilirea pensiei și decizia adoptată în procedura prealabilă - decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. J-2034/22 din 20 octombrie 2022, prin care s-a respins cererea prealabilă, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil, prin care să stabilească și să achite lui Victor Josanu pensia pentru vechime în muncă, conform certificatului nr. 34/20-70341257 din 06 septembrie 2022, eliberat de Direcția de poliție a mun. Chișinău, care confirmă vechimea totală în muncă a lui Victor Josanu de 25 ani 01 luni 27 zile.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

19. Prin hotărârea din 10 ianuarie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea de contencios administrativ înaintată de către Victor Josanu, s-a admis. S-a anulat actul administrativ individual defavorabil decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani nr. 93/2022/41520 din 24 septembrie 2022, prin care s-a respins cererea cu privire la stabilirea pensiei și decizia adoptată în procedura prealabilă a Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. J-2034/22 din 20 octombrie 2022, prin care s-a respins cererea prealabilă și s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil, prin care să stabilească și să achite lui Victor Josanu pensia pentru vechime în muncă, conform certificatului nr. 34/20-70341257 din 06 septembrie 2022, emis de Direcția de poliție a mun. Chișinău, care confirmă vechimea totală în muncă a lui Victor Josanu de 25 ani 01 luni 27 zile.

20. Dispozitivul hotărârii din 10 ianuarie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale la 23 ianuarie 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei. (f.d. 34)

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

21. La 12 ianuarie 2024, prin intermediul poștei electronice (f.d. 35), Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel nemotivată, împotriva hotărârii din 10 ianuarie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, prin care s-a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care, cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată.

22. Potrivit scrisorii de însoțire din 05 aprilie 2024, rezultă că, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani a remis, prin intermediul poștei terestre, către Casa Națională de Asigurări Sociale, copia hotărârii motivate din 10 ianuarie 2024, fiind recepționată la 22 aprilie 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție nr. DS8011456246AS, anexat la materialele cauzei. (f.d. 51, 53)

23. La 25 aprilie 2024, prin intermediul poștei electronice (f.d. 55), Casa Națională de Asigurări Sociale, a depus motivarea cererii de apel împotriva hotărârii primei instanțe.

24. La acest capitol, Completul de Judecată al Curții Supreme de Justiție, relevă că instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind în termen apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, împotriva hotărârii din 10 ianuarie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

25. Prin decizia din 18 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 10 ianuarie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani. (f.d. 69, 70-79)

26. Pentru a decide astfel, instanța de apel analizând criticile formulate în cererea de apel în coraport cu materialele dosarului și normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, precum și legalitatea hotărârii pronunțate în raport cu prevederile art. 225 din Codul administrativ, art. 239 – 241 din Codul de procedură civilă, a constatat că aceasta urmează a fi menținută, or, instanța de fond, corect a elucidat și constatat circumstanțele cauzei, a verificat și apreciat obiectiv probele prezentate la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

27. Subsecvent, instanța de apel a relevat că actele administrative individuale decizia CNAS OT Chișinău, Buiucani nr. 93/2022/41520 din 24 septembrie 2022 și decizia CNAS nr. J-2034/22 din 20 octombrie 2022 emisă în procedura prealabilă, constituie acte defavorabile reclamantului, din considerentul că prin efectul acestora lui Victor Josanu i-a fost refuzată acordarea avantajului social – dreptul la pensie.

28. Astfel, actele cauzei atestă că potrivit certificatului (confirmare) nr. 34/20-70341257 din 06 septembrie 2022, eliberat de Inspectoratul General al Poliției, Victor Josanu a îndeplinit serviciul neîntrerupt în cadrul subdiviziunilor afacerilor interne în perioada de la 01 februarie 1993 (ordinul comandantului BSPS nr. 5 Buiucani al DP mun. Chișinău nr. 62 din 09 aprilie 1993) până la 26 ianuarie 1994 (ordinul CC nr. 3 ef. din 26 ianuarie 1994); de la 31 mai 1996 (ordinul DIP MJ nr. 56 ef. din 03 iunie 1996) până la 13 octombrie 1999 (ordinul DPS al MAI nr. 70 ef. din 15 octombrie 1999); de la 16 martie 2010 (ordinul penitenciarului nr. 16 al DIP MJ nr. 27 ef. din 16 martie 2010) până la 22 octombrie 2015 (ordinul penitenciarului nr. 16 al DIP MJ nr.112 ef. din 22 octombrie 2015), de la 02 iunie 2016 (ordinul IGP al MAI nr. 323 ef. din 02 iunie 2016) până la 03 septembrie 2022 (ordinul IGP al MAI nr. 463 ef. din 25 august 2022), vechimea calendaristică în serviciu în cadrul MAI, la data concedierii (03 septembrie 2022) din subofițer superior al Serviciului escortă și pază al batalionului detenție și escortă al Direcției de poliție a municipiului Chișinău a IGP al MAI, (ultimul grad special deținut fiind de agent-șef), pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art. 13 lit. a) și b) al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, constituie: 16 (șaisprezece) ani, 02 (două) luni și 14 (patrusprezece) zile.

29. Conform aceluiași certificat, în calculul vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei urmează a fi inclusă perioada îndeplinirii serviciului militar în termen, în conformitate cu prevederile legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, perioada de la 20 iunie 1989 până la 20 iunie 1991 care a constituit: 02 (doi) ani, 00 (zero) luni, 00 (zero) zile. Temei: livret militar HO nr. 5516734 din 20 iunie 1989 eliberat de către Comisariatul Militar Teritorial Telenești și adeverința nr. 19 din 26 ianuarie 2021 eliberată de Centrul Militar Teritorial Orhei.

30. Din același certificat rezultă și faptul că, Victor Josanu, dispune de perioade de serviciu care urmează a fi luate în calculul vechimii în muncă cu înlesniri (avantaje): de la 16 martie 2010 (ordinul penitenciarului nr. 16 al DIP MJ nr. 27 ef. din 16 martie 2010) până la 22 octombrie 2015 (ordinul penitenciarului nr. 16 al DIP MJ nr. 112 ef. din 22 octombrie 2015), în temeiul lit. a) art. 33 (29) al Legii cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036-XII din 17 decembrie 1996 vechimea în muncă calculată (două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în perioada efectuării serviciului) pentru stabilirea pensiei, în conformitate cu prevederile Legii asigurări cu pensii militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, constituie 11 (unsprezece) ani 02 (două) luni, 12 (douăsprezece) zile. De la 26 aprilie 2021 până la 03 septembrie 2022, în funcția de subofițer superior al Serviciului escortă și pază al Batalionului detenție și escortă al Direcției de poliție a municipiului Chișinău a IGP al MAI, în temeiul (ordinului MAI nr. 96 ef. din 20 februarie 2018), vechimea în muncă calculată (două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în perioada efectuării serviciului), pentru stabilirea pensiei în conformitate cu prevederile Legii asigurări cu pensii militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, constituie 02 (doi) ani, 08 (opt) luni, 14 (paisprezece) zile.

31. Astfel, potrivit informațiilor gestionate de către Ministerul Afacerilor Interne, vechimea în muncă cu avantaje a lui Victor Josanu pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art. 13 lit. a) și b) al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, la data de 03 septembrie 2022 a constituit 25 (douăzeci și cinci) ani, 01 (unu) luni și 27 (douăzeci și șapte) zile.

32. La caz, instanța de apel a reținut că s-a demonstrat cu certitudine faptul că Victor Josanu dispune de perioade de serviciu care urmează a fi luate în calculul vechimii în muncă cu înlesniri (avantaje) pentru stabilirea pensiei, și anume, perioada 16 martie 2010 – 22 octombrie 2015 în cadrul Penitenciarului nr. 16-Pruncul, și 26 aprilie 2021 – 03 septembrie 2022, în care ultimul a activat în funcția de subofițer superior al Serviciului escortă și pază al Batalionului detenție și escortă al Direcției de poliție a municipiului Chișinău a IGP al MAI, perioade ce urmează a fi luate în calcul – două luni vechime de muncă pentru o lună de serviciu, întrucât Serviciul escortă și pază al Batalionului detenție și escortă al Direcției de poliție a municipiului Chișinău a IGP al MAI are menirea deținerii persoanelor reținute sau arestate și care fac parte din categoria instituțiilor penitenciare prevăzute la art. 6 alin. (2) al Legii nr. 1036/ 1996 și respectiv urmează a fi raportat la prevederile pct. 8 al HG nr. 78/1994.

33. În acest sens, instanța de apel a menționat că penitenciarele de tip închis, izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și

bolnavilor psihici sunt entități care cad sub incidența reglementărilor de la pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

34. Respectiv, instanța întemeiată a ajuns la concluzia că este ilegală decizia privind refuzul stabilirii și achitării pensiei a Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova în conformitate cu Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, în privința lui Victor Josanu.

35. Prin urmare, aplicabilitatea Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 este deja determinată de angajator, care doar urma să fie reținută de către Casa Națională de Asigurări Sociale și, respectiv, efectuate acțiunile corespunzătoare de calculare a vechimii în muncă în privința lui Victor Josanu.

36. Instanța de apel a reținut că, urmează a fi supuse criticii argumentele Casei Naționale de Asigurări Sociale precum că, subdiviziunile de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de detenție provizorie nu cad sub incidența pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, întrucât acestea contravin normelor menționate, în sensul căora pentru unele categorii de persoane este prevăzut calcularea vechimii de muncă conform – două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, faptul dat fiind reglementat de art. 33 alin. (2), (3) lit. a) al Legii cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036-XIII din 17 decembrie 1996 (art. 53 Legea nr. 300 din 21 decembrie 2017), pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

37. La 02 ianuarie 2025, prin intermediul poștei electronice (f.d. 83), Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 18 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă integral acțiunea de contencios administrativ depusă de Victor Josaru.

38. În motivarea recursului recurenta a indicat motivele de drept și de fapt invocate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel, suplimentar invocându-se că decizia Curții de Apel Chișinău este neîntemeiată și absolut nemotivată deoarece instanței de apel a interpretat în mod eronat normele de drept material pertinent speței, fapt ce a succedat emiterea unei soluții greșite și neîntemeiate pe cauza dată, motiv din care urmează a fi casat și emisă o nouă hotărâre legală și întemeiată.

39. La 10 aprilie 2025, Curtea Supremă de Justiție, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, a expediat prin intermediul poștei terestre, pentru notificare în adresa lui Victor Josanu, copia cererii de recurs depusă de

Casa Națională de Asigurări Sociale, fapt ce se confirmă prin scrisoarea anexată la materialele dosarului. (f.d. 91)

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

40. Art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

41. Art. 245 din Codul administrativ, relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

42. Art. 245¹ din Codul administrativ, prevede că:

„(1) Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin. (1) lit. c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin. (1) lit. d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

43. Art. 246 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, reglementează că:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

44. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 18 decembrie 2024, în ședință publică. (f.d. 69)

45. Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2024, a fost notificată participanților la proces, prin intermediul poștei electronice la 27 martie 2025, ora 12:05, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei. (f.d. 80)

46. Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a conformat prevederilor legale și a depus cererea de recurs în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

47. În continuare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că din analiza prevederilor art. 245¹ din Codul administrativ, rezultă că admisibilitatea/ inadmisibilitatea recursului urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

48. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

49. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate

50. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurteii cu soluția pronunțată de către Curtea de apel și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

51. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în referință și cererea de apel, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

52. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera

netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

53. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

54. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către instanța de apel, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

55. Completul de judecată al Curții Supreme de justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

56. La fel, completul de judecată al Curții Supreme de justiție a considerat necesar de a menționa faptul că CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

57. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea cauza Botten vs. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea cauza Helmers vs. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

58. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Declară inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova împotriva deciziei din 18 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat